

Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU40

Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget. I propositionen föreslår regeringen ändringar i statens budget för 2021 för att hantera den ökade spridningen av covid-19 under hösten och vintern, förbereda och genomföra vaccinationer och dämpa de negativa ekonomiska konsekvenserna för företag och individer.

Propositionen innehåller bl.a. förslag om att det tillfälliga anståndet med betalning av skatt ska utökas och förlängas och att undantaget från den s.k. femårsregeln för företagare i arbetslöshetsförsäkringen tillfälligt ska återinföras. Vidare föreslås ökade medel för bl.a. testning, smittspårning och vaccinering. I propositionen föreslås också att omsättningsstödet för enskilda näringsidkare och omställningsstödet till företag utökas till att även omfatta stödperioden augusti–december 2020. Dessutom föreslås ett omsättningsstöd till handelsbolag inklusive kommanditbolag.

Förslagen i propositionen innebär att anvisade medel på statens budget ökar med 30,8 miljarder kronor 2021 och att statens inkomster minskar med 15,2 miljarder kronor. Statens finansiella sparande försämras med 30,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,6 procent av BNP. Statens lånebehov försvagas med 46 miljarder kronor.

Regeringens förslag om anståndsavgift vid anstånd med inbetalning av skatt innebär enligt utskottet en högre kostnad för företagen jämfört med tidigare. Det kommer att slå hårt mot många företag som kämpar för att klara effekterna av covid-19. Utskottet anser därför att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag om att sänka den sammantagna räntan som ska betalas vid anstånd med inbetalning av skatt. Det bör riksdagen ge regeringen till känna.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns två reservationer (SD, KD) och två särskilda yttranden (M, V).

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:77 Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset.

Nio yrkanden i följd motioner.

Utskottet lägger på eget initiativ fram ett förslag till tillkännagivande om sänkta kostnader vid anstånd med skatteinbetalning.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden.....	8
Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset	8
Sänkta kostnader för anstånd med skatteinbetalning	18
Reservationer	20
1. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (SD)	20
2. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (KD)	21
Särskilda yttranden	23
1. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (M).....	23
2. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (V)	25
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	28
Propositionen	28
Följdmotionerna	28
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar och nya och ändrade anslag 2021	30
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens lagförslag	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset

Ändringar i statens budget för 2021

Riksdagen

a) godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2021 enligt regeringens förslag,

b) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar nya och ändrade anslag enligt regeringens förslag,

c) bemyndigar regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 50 000 000 000 kronor till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige, för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige och som på grund av spridningen av sjukdomen covid-19 fått ekonomiska svårigheter, men i övrigt bedöms vara livskraftiga.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:77 punkterna 5–7.

Lagstiftning som ligger till grund för ändringar i statens budget

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (lagförslag 2.1),

2. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (lagförslag 2.2),

3. lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall,

4. lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:77 punkterna 1–4.

Utvärderingar av regeringens förslag

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:3835 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–6 och

2020/21:3836 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkandena 1–3.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (KD)

2. Sänkta kostnader för anstånd med skatteinbetalning

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag om att sänka den årliga sammantagna räntekostnaden för anstånd med skatteinbetalningar och tillkännager detta för regeringen.

Stockholm den 28 januari 2021

På finansutskottets vägnar

Åsa Westlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Åsa Westlund (S), Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Adnan Dibrani (S), Ulla Andersson (V), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD), Ingemar Nilsson (S), Mats Persson (L), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP), Mattias Karlsson i Luleå (M), Björn Wiechel (S) och Rickard Nordin (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar proposition 2020/21:77 Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset. Propositionen innehåller bl.a. förslag om att det s.k. tillfälliga anståndet med betalning av skatt ska utökas och förlängas och att undantaget från den s.k. femårsregeln för företagare i arbetslöshetsförsäkringen tillfälligt ska återinföras. Vidare föreslås ett antal ändringar i statens budget för 2021, bl.a. ökade medel för testning, smittspårning och vaccinering. I propositionen föreslås också att omsättningsstödet för enskilda näringsidkare och omställningsstödet till företag utökas till att även omfatta stödperioderna augusti–oktober 2020 och november–december 2020. Dessutom föreslås ett omsättningsstöd till handelsbolag och ett anslag för lån till researrangörer.

I propositionen finns en redogörelse för regeringens beredning av ärendet (s. 13–14). När det gäller den tillfälliga förlängningen av lättnader för företagare i arbetslöshetsförsäkringen har regeringen inhämtat synpunkter från Arbetsförmedlingen, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Sveriges a-kassor. Förslagen om utökade möjligheter till anstånd med inbetalning av skatt och korrigeringen i lagen om omställningsstöd bygger bl.a. på en promemoria som utarbetats inom Finansdepartementet. Promemorian har remissbehandlats.

Utskottet behandlar också nio motionsyrkanden med anledning av propositionen. Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens förslag till ändrade ramar och ändrade och nya anslag 2021 finns i bilaga 2, och regeringens lagförslag finns i bilaga 3.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig.

Skäl för ändringar i statens budget och förkortad motionstid

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i statens budget får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Regeringen anser i propositionen att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2021 eftersom spridningen av coronaviruset ökat efter att budgetpropositionen för 2021 lämnades till riksdagen, vilket fått allvarliga konsekvenser för företag och individer och ytterligare ökat den redan höga belastningen på sjukvård och omsorg. Därför

finns det enligt regeringen behov av att skyndsamt vidta ytterligare åtgärder för att begränsa smittspridningen, förbereda och genomföra vaccinationer och dämpa andra negativa konsekvenser av smittspridningen i samhället.

Mot bakgrund av det allvarliga läget anser regeringen att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår därför att motionstiden förkortas till åtta dagar.

Enligt 9 kap. 13 § riksdagsordningen får riksdagen, om en proposition måste behandlas skyndsamt, på förslag av regeringen, besluta om kortare motionstid om det finns synnerliga skäl. Propositionen överlämnades till riksdagen den 12 januari 2021. Vid bordläggningen av propositionen samma dag beslutade riksdagen, i enlighet med regeringens förslag, att förkorta motionstiden till åtta dagar. Motionstiden löpte således ut den 20 januari 2021. Propositionen hänvisades till finansutskottet den 12 januari 2021.

Ändringar i statens budget beslutas genom ett enda beslut. Endast om ändringarna är mycket omfattande får beslut fattas i två steg (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Förslagen om lån till icke-statliga flygplatser, förändringarna i omställningsstödet till företag, researrangörslånen och förlängningen av kreditgarantier till små och medelstora företag förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

Utskottets överväganden

Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och godkänner förslaget om en ändrad beräkning av statens inkomster för 2021. Vidare godkänner riksdagen ändrade utgiftsramar och anvisar ändrade och nya anslag enligt regeringens förslag. Riksdagen godkänner också förslaget om bemyndigande att ställa ut kreditgarantier. Sammantaget ökar anvisade medel i statens budget med 30,8 miljarder kronor medan statens inkomster beräknas minska med 15,2 miljarder kronor. Statens finansiella sparande försvagas med 30,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,6 procent av BNP. Statens lånebehov ökar med 46 miljarder kronor.

Riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

Jämför reservation 1 (SD) och 2 (KD) samt särskilt yttrande 1 (M) och 2 (V).

Sammanfattning av propositionen

Ändringar i statens budget för 2021

Ny beräkning av statens inkomster

Regeringen föreslår en ny beräkning av statens inkomster för 2021 till följd av förslaget om utökade möjligheter till tillfälligt anstånd med betalningen av skatt. Enligt beräkningar förväntas statens inkomster minska med knappt 16,2 miljarder kronor 2021 jämfört med den beräkning som godkändes i samband med beslutet om statens budget för 2021 (se bil. 2).

Ändringar i statens utgifter

Ändringarna i statens budget är föranledda av åtgärder som regeringen anser behövs för att begränsa den ökade spridningen av covid-19, förbereda och genomföra vaccinationer och dämpa de negativa konsekvenserna av smittspridningen i samhället.

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ändrade utgiftsramar och ändrade och nya anslag enligt tabellen i bilaga 2. Sammanlagt innebär det att de anvisade medlen ökar med 30,8 miljarder kronor för 2021.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 1 Rikets styrelse* ökar med 227 miljoner kronor 2021. I propositionen föreslår regeringen att

omsättningsstödet för enskilda näringsidkare utökas och att det införs ett nytt ekonomiskt stöd till handelsbolag inklusive kommanditbolag (se utg. omr. 24). Länsstyrelserna ansvarar för att informera om, handlägga, fatta beslut om och kontrollera utbetalningarna av omsättningsstödet. Regeringen avser att ge Länsstyrelserna samma ansvar för stödet till handelsbolag inklusive kommanditbolag. För att klara tillkommande kostnader föreslår regeringen att anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. ökas med 100 respektive 17 miljoner kronor.

Länsstyrelserna har också i uppdrag att bistå regionerna med testning för och genomförandet av vaccinationer mot covid-19. Eftersom det är viktigt att den storskaliga testningen fortsätter och att vaccinationer genomförs föreslår regeringen att anslaget ökas med ytterligare 110 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution* ökar med 120 miljoner kronor 2021. Regeringen föreslår att omställningsstödet till företag utökas (se utgiftsområde 24). Skatteverket administrerar stödet. För att täcka Skatteverkets tillkommande kostnader för hantering och kontroll av stödet föreslår regeringen att anslaget 1:1 Skatteverket ökar med 120 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap* ökar med 89 miljoner kronor 2021. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tillsammans med bl.a. Folkhälsomyndigheten i uppdrag att stärka och utveckla kommunikationsinsatser riktade till allmänheten om pandemin, vilket inkluderar information om vaccination. Regeringen anser av den anledningen att anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör ökas med 70 miljoner kronor.

MSB bör enligt regeringen även bistå regionerna med att tillhandahålla tält eller prefabricerade byggnader med kapacitet för triagering och provtagning av coronaviruset som en del av sin uppgift att bistå samhället med nationella förstärkningsresurser. Anslaget bör därför ökas med ytterligare 19 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg* ökar med 13,3 miljarder kronor 2021. Anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård föreslås öka med 13 270 miljoner kronor. Anslaget används bl.a. för bidrag och statsbidrag för att genom riktade insatser säkerställa att hälso- och sjukvården håller en god tillgänglighet och kvalitet. Anslaget får också användas för överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner. Medel från anslaget får även användas för utgifter för extraordinära åtgärder i samband med bekämpningen av coronaviruset samt för att ersätta kommuner för merkostnader inom omsorgen med anledning av pandemin. För att möta behovet av storskalig testning och smittspårning föreslår regeringen att anslaget ökar med 5,5 miljarder kronor.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2020 och 2021 som beredskapsinvestering ingå avtal om vaccin mot covid-19. Riksdagen har också bemyndigat regeringen att ta upp lån i Riksgäldskontoret för ändamålet.

Förbrukning och nedskrivningar av inköpta vacciner belastar dock anslaget. Eftersom vaccineringen nu har påbörjats föreslår regeringen att anslaget ökas med ytterligare 2 miljarder kronor.

I december 2020 ingick regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner en överenskommelse om genomförande av vaccinering mot coronaviruset. Överenskommelsen innebär bl.a. att staten betalar för vaccin och vaccinationer och förutsätter att riksdagen avsätter medel för ändamålet 2021. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med ytterligare 4 670 miljoner kronor.

Regeringen avser också att ge Socialstyrelsen i uppdrag att under 2021 stödja samordningen av regionernas hälso- och sjukvårdsresurser. Av den anledningen föreslår regeringen att anslaget ökas med ytterligare 50 miljoner kronor.

Under 2020 avsattes 20 miljarder kronor för regioners och kommuners merkostnader inom sjukvården och omsorgen med anledning av pandemin. Bidraget omfattade perioden februari–november 2020. Till följd av den tilltagande smittspridningen och den höga belastningen på sjukvården under december 2020 bör regioner och kommuner även ersättas för merkostnaderna under denna period. Regeringen föreslår att anslaget ökas med ytterligare 1 miljard kronor.

Regeringen föreslår också att anslaget 4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet ökar med 5 miljoner kronor. Under 2020 tillfördes anslaget 50 miljoner kronor för bidrag till merkostnader för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter. Bidraget omfattade perioden februari–november 2020. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 miljoner kronor för att täcka merkostnader under december 2020.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning* ökar med 400 miljoner kronor 2021. Under 2020 infördes särskilda ersättningar till riskgrupper, vissa anhöriga till riskgrupper och föräldrar till vissa nyligen allvarligt sjuka barn för att öka skyddet för de individer som löper störst risk att bli allvarligt sjuka i covid-19. Ersättningen kunde ges t.o.m. den 31 december 2020. Eftersom smittspridningen fortfarande är hög anser regeringen att förmånstiden för ersättningar till dessa grupper ska förlängas t.o.m. den 30 april 2021. Regeringen föreslår därför att anslaget 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. ökas med 400 miljoner kronor. Genom förslaget anser regeringen att riksdagens tillkännagivande om att förlänga stöden (bet. 2020/21:SfU11, punkt 11, rskr. 2020/21:109) är slutbehandlat.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* ökar med 46 miljoner kronor 2021. För att hantera konsekvenserna av pandemin i form av ökad arbetslöshet förlängdes under 2020 den maximala tiden med rätt till stöd för nystartsjobb med tolv månader för de som redan har nystartsjobb. Regeringen anser att en motsvarande förlängning bör beslutas för 2021 och föreslår att anslaget 1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar ökar med 151 miljoner kronor. Som en konsekvens av förlängningen av nystartsjobben föreslår regeringen att

anslagen 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd och 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskas med 98 respektive 7 miljoner kronor eftersom förlängningen av nystartsjobben innebär att färre förväntas bli arbetslösa och att färre förväntas delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program under 2021.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning* ökar med 100 miljoner kronor 2021. För att möjliggöra uppföljningsstudier av vacciner mot covid-19 föreslår regeringen att anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation ökas med 100 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare att ramen för *utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik* ökar med 6 miljoner kronor 2021. Regeringen avser att utöka omsättningsstödet till enskilda näringsidkare till att även omfatta perioden augusti–december 2020 och att införa ett nytt ekonomiskt stöd till handelsbolag inklusive kommanditbolag (se utg.omr. 24). Boverket har i uppgift att administrera ansökningsförfarandet och att, efter beslut av länsstyrelserna, betala ut stödet. Regeringen avser att ge Boverket samma uppgifter när det gäller att administrera det nya stödet. För att täcka Boverkets tillkommande kostnader för utökningen av både omsättningsstödet och stödet till handelsbolag inklusive kommanditbolag föreslår regeringen att anslaget 1:4 Boverket ökas med 6 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 22 Kommunikationer* ökar med 174 miljoner kronor 2021. Anslaget 1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser används för att finansiera driftunderskott vid kommunala och privata flygplatser som trafikeras av flyglinjer som upphandlats av staten och för utgifter för att upprätthålla beredskap för samhällsviktiga transporter på vissa flygplatser. Anslaget får också användas för ersättning till utförare av flygtrafiktjänst för flygningar där avgift inte får tas ut.

Regeringen anser att anslaget bör utvidgas så att det även får användas för lån till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke statliga regionala flygplatser för intäktsbortfall till följd av spridningen av covid-19 för de delar av flygtjänsten som normalt finansieras via den svenska s.k. undervägsavgiften.

Undervägsavgiften är den avgift som luftrumsanvändare betalar för trafik över svenskt luftrum. Avgiften finansierar ca 70 procent av flygtrafiktjänsten vid icke statliga regionala flygplatser. Den minskade flygtrafiken till följd av covid-19 innebär minskade intäkter och Eurocontrol, som är det europeiska uppbördsorganet för undervägsavgiften, har beviljat luftrumsanvändarna anstånd med inbetalning av avgifter för genomförda flygningar. Det betyder att leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke-statliga regionala flygplatser inte får eller endast får begränsade intäkter. Flygtrafiktjänstföretag har under rådande förutsättningar svårt att få lån på marknaden. För att säkerställa en fortsatt leverans av flygtrafiktjänster anser regeringen att det bör införas ett likviditetsstöd i form av statliga lån. Kreditrisken är dock svårbedömd och regeringen anser därför att lånen bör finansieras via anslag. Mot den

bakgrunden föreslår regeringen att anslaget ökar med 164 miljoner kronor. Stödet förutsätter ett godkännande av Europeiska kommissionen.

Resandet på de regionala flygplatserna i Sverige har minskat kraftigt till följd av covid-19. Det har medfört att flera beredskapsflygplatser har begränsat sina öppettider. Det innebär i sin tur att den statliga ersättningen för jourverksamhet behöver finansiera jour för en större del av dygnet än under normala förhållanden. Av den anledningen föreslår regeringen att anslaget ökar med ytterligare 10 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 24 Näringsliv* ökar med drygt 16,3 miljarder kronor 2021. Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare omfattar enskilda näringsidkare som under perioden mars–juli 2020 fick en minskad nettoomsättning jämfört med samma månader 2019. Den ökade spridningen av covid-19 under hösten har fått stora negativa ekonomiska konsekvenser för många enskilda näringsidkare. Regeringen anser därför att stödet bör utökas till att även omfatta perioderna augusti–oktober 2020 och november–december 2020. För perioden augusti–oktober ska den sammanlagda nettoomsättningen ha minskat med mer än 40 procent och för perioden november–december ska den ha minskat med mer än 30 procent för att omsättningsstöd ska betalas ut. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att anslaget 1:23 Stöd till enskilda näringsidkare ökar med 5,1 miljarder kronor.

Omställningsstödet är ett ekonomiskt stöd till företag vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av pandemin. Stödet omfattar perioden mars–juli uppdelat i stödperioder. Den ökade smittspridningen under hösten och skärpta restriktioner och allmänna råd har fått fortsatt stora negativa ekonomiska konsekvenser för många företag. Regeringen anser därför att omställningsstödet bör utökas till att även gälla perioderna augusti–oktober 2020 och november–december 2020. För perioden augusti–oktober ska den sammanlagda nettoomsättningen ha minskat med mer än 40 procent och för perioden november–december ska den ha minskat med mer än 30 procent för att stöd ska betalas ut. Regeringen föreslår att anslaget 1:24 Omställningsstöd ökar med 9 miljarder kronor. Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

Regeringen föreslår att det förs upp ett nytt anslag på statens budget – anslaget 1:25 Researrangörslån. Anslaget ska få användas för utgifter för lån till arrangörer eller återförsäljare av paketresor för återbetalning eller prisavdrag till resenärer enligt paketreselagen och för administration av lånen. Under pandemin har många resor avbeställts, ställts in eller avbrutits i förtid. En stor andel av den skuld som uppkommit för researrangörer av paketresor till följd av pandemin har betalats tillbaka. Alla resenärer har dock inte fått tillbaka sina pengar och den utestående skulden uppskattas till 675 miljoner kronor. För att möjliggöra återbetalning till drabbade resenärer anser regeringen att staten bör ge lån till researrangörer. Lånen får endast avse återbetalningar m.m. för sådana resor som bokats före den 31 oktober 2020 och som skulle ha påbörjats någon gång under perioden den 1 mars 2020–31

januari 2021. Kreditrisken är dock svårbedömd och regeringen anser därför att lånen bör finansieras via anslag. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att anslaget tillförs 679 miljoner kronor. Lånen ska handläggas av Kammarkollegiet. Stödet förutsätter ett godkännande av Europeiska kommissionen.

Regeringen föreslår att det förs upp ytterligare ett nytt anslag på statens budget – anslaget 1:26 Stöd till handelsbolag. Anslaget ska få användas för ekonomiskt stöd till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare, vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av pandemin. Stödet ska avse perioden mars–december 2020 och indelas i samma stödperioder som omsättningsstödet till enskilda näringsidkare. Regeringen föreslår att anslaget tillförs drygt 1,5 miljarder kronor.

Bemyndigande

Våren 2020 bemyndigade riksdagen regeringen att under 2020 ställa ut kreditgarantier om sammanlagt 100 miljarder kronor för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige. Garantiprogrammet hanteras av Riksgäldskontoret och kreditinstitutet har anslutits till programmet genom garantiavtal med Riksgäldskontoret. Programmet godkändes av Europeiska kommissionen i april 2020. Hittills har 71 garantiavtal ingåtts om sammanlagt 39 miljarder kronor.

Enligt regeringen har kreditgaranti-programmet varit en viktig del av åtgärderna för att stödja kreditgivningen till företag under pandemin och regeringen anser att programmet bör förlängas till att även gälla under 2021. Utifrån omfattningen av de ramavtal som ingicks under 2020 anser regeringen att den totala garantiramen kan minskas. Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier inklusive tidigare utfärdade garantier om högst 50 miljarder kronor. Förlängningen av garanti-programmet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

Konsekvenser för statens budget

Regeringens förslag innebär att anvisade medel ökar med 30,8 miljarder kronor 2021. Ökningen hänförs i huvudsak till bidraget till folkhälsa och sjukvård samt omställningsstödet. Statens inkomster minskar med 15,2 miljarder kronor 2021 till följd av förslaget om utökade möjligheter till tillfälligt anstånd med betalningen av skatt. Sammantaget försämras statens finansiella sparande med 30,4 miljarder kronor 2021, vilket motsvarar 0,6 procent av BNP. Den sammantagna effekten för statens lånebehov är en försvagning med 46 miljarder kronor.

Tillfällig förlängning av lättnader för företagare i arbetslöshetsförsäkringen

Enligt 35 § första stycket lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring anses en företagare som upphör att bedriva verksamhet vara arbetslös när det inte

vidtas några åtgärder i verksamheten. Om näringsverksamheten återupptas av företagaren eller av en närstående person till honom eller henne får en bedömning av företagarens arbetslöshet göras tidigast fem år från det att näringsverksamheten återupptogs, den s.k. femårsregeln. Regeln innebär en begränsning av företagares möjligheter att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i verksamheten.

Under 2020 infördes tillfälliga bestämmelser som medgav undantag från femårsregeln. Bestämmelserna upphörde att gälla den 3 januari 2021. Den ökade spridningen av covid-19 innebär en fortsatt svår situation för många företagare. Regeringen anser därför att undantaget från femårsregeln tillfälligt bör återinföras. Regeringen föreslår därför att det införs en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen ska kunna meddela föreskrifter om undantag från femårsregeln för företagare. Regeringen föreslår att bestämmelsen ska träda i kraft den 22 februari 2021 och gälla t.o.m. den 31 december 2021.

Utökade möjligheter till anstånd med betalning av skatt

En möjlighet införs att förlänga tiden för beviljande av tillfälliga anstånd

Möjligheten att bevilja anstånd enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall återinfördes den 30 mars 2020. Sedan detta datum har Skatteverket haft möjlighet att bevilja s.k. tillfälliga anstånd. Syftet med denna åtgärd är att dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för i grunden sunda och livskraftiga företag med anledning av spridningen av covid-19 och åtgärderna för att begränsa smittspridningen.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, räknat från tidpunkten för Skatteverkets beslut om anstånd. Vidare ska anståndsbeloppet betalas senast den förfalldag enligt en viss bestämmelse i skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör. Bestämmelserna innebär att ett stort antal anstånd kommer att upphöra under våren 2021, med början i månadsskiftet mars–april 2021.

Regeringen anser med hänsyn till den allvarliga situation som delar av näringslivet fortfarande befinner sig i och som andra delar av näringslivet befaras hamna i att det finns anledning att överväga ytterligare extraordinära åtgärder för att stödja näringslivet. Mot bakgrund av detta anser regeringen att Skatteverket ska ges möjlighet att förlänga anståndstiden för de anstånd som beviljats enligt lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Anståndstiden bör därför efter ansökan få förlängas med som längst ett år. Förlängning ska enligt regeringen beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. Förlängningen innebär att alla som beviljats anstånd ges möjlighet till en förlängd anståndstid på som längst ett år, oavsett vilken redovisningsperiod den underliggande skatten eller avgiften hänför sig till.

Det föreslås vidare att en förlängning av anståndstiden ska kunna beviljas efter ansökan av den skattskyldige, på samma sätt som när själva anståndet beviljas.

Anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder

Regeringen framhåller att ett sätt att i högre grad dämpa de likviditetsproblem som kan uppstå för företag i den rådande situationen är att utöka det högsta antalet redovisningsperioder som anstånd kan beviljas för. Regeringen föreslår därför att bestämmelserna ska ändras på så sätt att anstånd ska kunna beviljas för högst sex redovisningsperioder för avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter respektive mervärdesskatt som redovisas månadsvis. För mervärdesskatt som redovisas kvartalsvis ska anstånd kunna beviljas för högst två redovisningsperioder. Förslaget innebär bl.a. att ett företag som redan har beviljats anstånd med inbetalning av t.ex. arbetsgivaravgifter för tre redovisningsperioder kan beviljas anstånd med inbetalning av arbetsgivaravgifter eller avdragen preliminär skatt för ytterligare tre redovisningsperioder.

Regeringen föreslår vidare att anstånd med inbetalning av nu aktuella skatter och avgifter även får beviljas för redovisningsperioder som inföll under oktober–december 2020. Den borte tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden i fråga om nu aktuella skatter och avgifter senareläggs till den 12 februari 2022. Anstånd med inbetalning av mervärdesskatt där redovisningsperioden är ett beskattningsår får även beviljas för sådan skatt som ska deklarerats senast den 17 januari 2022. Den borte tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden i fråga om nu aktuell skatt senareläggs till den 17 januari 2023.

Regeringen föreslår att en anståndsavgift ska tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter det att anstånd beviljats. På så sätt kommer, enligt regeringen, anståndsavgift att tas ut på i huvudsak samma sätt för beslut som fattas efter ikraftträdandet, oavsett om det rör sig om beslut om förlängning av anståndstiden för redan befintliga anstånd, beslut om nya anstånd som avser samma skatter och avgifter som tidigare anstånd eller beslut om anstånd för nya redovisningsperioder.

Motionerna

I motion 2020/21:3835 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkande 1 anser motionärerna att regeringen bör utvärdera förändringarna i 5 § lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Paragrafen handlar om anståndsavgiften. Enligt motionärerna blir den nya sammantagna kreditkostnaden för anstånd 4,6 procent på årsbasis. Det är högre än den tidigare kostnaden för uppskjutna skatteinbetalningar på 3,1 procent. Enligt motionärerna finns det inte några skäl till att nu öka företagets kostnader. De menar i stället att anståndsavgiften bör justeras så att den sammantagna årliga kreditkostnaden även i fortsättningen blir 3,1 procent. Motionärerna anser

vidare att regeringen bör utvärdera kravet på återbetalning av uppskjuten skatt (yrkande 2). Nuvarande regler riskerar att leda till att en del företag tvingas avveckla sin verksamhet. Motionärerna föreslår i stället att företagen får möjlighet att kontinuerligt återbetala den uppskjutna skatten under en period om tre år efter att anståndstiden har löpt ut. Enligt motionärerna bör regeringen också utvärdera kraven på omsättningstapp i omsättningsstödet, omställningsstödet och stödet till handelsbolag (yrkandena 3–5). Enligt motionärerna bör kravet vara att den sammanlagda nettoomsättningen har minskat med mer än 30 procent för perioden augusti–december 2020 för att stödet ska betalas ut. I propositionen föreslår regeringen att den sammanlagda nettoomsättningen ska ha minskat med mer än 40 procent under perioden augusti–oktober och med mer än 30 procent under perioden november–december för att stöd ska betalas ut. Motionärerna anser också att regeringen bör utvärdera antalet dagar för utbetalning av de särskilda ersättningarna till riskgrupper inom anslaget 1:1 i statens budget (yrkande 6).

I motion 2020/21:3836 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) anser motionärerna att stödet till handelsbolag inklusive kommanditbolag kommer sent, men att det nu är viktigt att stödet införs snabbt. Enligt motionärerna är utökningarna av företagsstöden i propositionen välkomna men inte tillräckliga. Den nuvarande utformningen av stöden innebär att de inte fullt ut når de verksamheter som drabbats värst av pandemin. Motionärerna anser att man bör överväga att införa riktade stöd till de branscher som drabbas hårdast. Enligt motionärerna bör regeringen utvärdera utformningen av företagsstöden (yrkande 1). Motionärerna är kritiska till korta ansökningstider och långa handläggningstider vid utbetalning av företagsstöd. Många i grunden livskraftiga företag är nu i sämre skick än de var i våras, och långa handläggningstider riskerar att påverka företagen mycket negativt. Varje veckas eller månads fördröjning innebär en ökad börda i form av större oro och försämrad likviditet. Mot denna bakgrund anser motionärerna att regeringen bör utvärdera ansöknings- och handläggningstiderna i de förlängda företagsstöden (yrkande 2). Motionärerna välkomnar regeringens förslag om en förlängning av förmånstiden för ersättning till särskilda riskgrupper. Motionärerna anser dock att förlängningen kommer för sent, vilket innebär att det blir ett glapp mellan två ersättningsperioder. Det innebär i sin tur att människor med rätt till ersättning får vänta med att ansöka och få besked om förlängd ersättning. Mot den bakgrunden anser motionärerna att regeringen bör utvärdera ansöknings- och handläggningstiderna för ersättning till riskgrupper (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlar den första extra propositionen med förslag till ändringar i statens budget för 2021. Bakgrunden är den ökade spridningen av covid-19 under hösten och vintern, vilken ytterligare ökat den redan höga belastningen inom sjukvård och omsorg och fått stora konsekvenser för företag och

individer. Utskottet delar regeringens bedömning att det finns ett behov av att snabbt vidta ytterligare åtgärder för att begränsa smittspridning, förbereda och genomföra vaccinationer och dämpa de negativa ekonomiska konsekvenserna på samhället och den ekonomiska tillväxten.

Den fortsatta smittspridningen får betydande effekter på de svenska företagen. Många företag kämpar för sin överlevnad efter snart ett år av restriktioner och svag efterfrågan. Flera olika företagsstöd har införts som t.ex. omställningsstödet till företagare och det riktade omsättningsstödet till enskilda näringsidkare. Utskottet välkomnar regeringens förslag om att båda dessa stöd utökas till att även omfatta perioden augusti–december 2020, uppdelat på två stödperioder. Det ökar företagets möjligheter att överbrygga den svagare efterfrågan och de hårdare restriktioner som följer av den tilltagande smittspridningen. På samma sätt verkar regeringens förslag om att utöka och förlänga det tillfälliga anståndet med betalning av skatt.

Utskottet tycker också att det är bra att regeringen nu föreslår ett nytt omsättningsstöd riktat till handelsbolag och kommanditbolag som är konstruerat på ungefär samma sätt som omsättningsstödet till enskilda näringsidkare. Många av dessa bolag har haft svårt att utnyttja redan befintliga stöd, och det nya stödet ger bolagen större möjligheter att hantera effekterna av smittspridningen.

Våren 2020 infördes en tillfällig bestämmelse i lagen om arbetslöshetsförsäkring som gav regeringen möjlighet att medge undantag från den s.k. femårsregeln. Regeln begränsar företagares möjligheter att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten. Det tillfälliga undantaget upphörde att gälla vid årsskiftet. Den fortsatta spridningen av covid-19 innebär en mycket svår situation för Sveriges företagare, och utskottet välkomnar därför regeringens förslag om att återinföra möjligheten till undantag från femårsregeln och att den ska gälla under den återstående delen av 2021.

Samtidigt är det enligt utskottets mening också viktigt att fortsätta att utöka arbetet med att begränsa smittspridningen i samhället. Mot den bakgrunden är det bra att regeringen tillför ytterligare 5,5 miljarder kronor för att säkerställa en fortsatt storskalig testning av covid-19 och öka möjligheterna till smittspårning. Sedan några veckor tillbaka pågår vaccineringen mot covid-19. Enligt en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner ska staten betala för vaccin och vaccination. För detta ändamål tillför regeringen medel om drygt 4,5 miljarder kronor. Pandemin innebär betydande merkostnader för regioner och kommuner för sjukvård och omsorg. Under 2020 tillfördes 20 miljarder kronor för att täcka regionernas och kommunernas merkostnader för perioden februari–november 2020. Utskottet välkomnar regeringens förslag att tillföra ytterligare 1 miljard kronor för att täcka regionernas och kommunernas merkostnader under december 2020 då belastningen i sjukvården var mycket hög till följd av den ökade smittspridningen. Utskottet ställer sig också bakom regeringens förslag om att de särskilda ersättningarna till riskgrupper förlängs t.o.m. den 30 april 2021.

Förslaget är ett svar på ett tidigare tillkännagivande från riksdagen om att stödet till särskilda riskgrupper bör förlängas (bet. 2020/21:SfU11 punkt 11, rskr. 2020/21:109).

Förslagen i propositionen innebär att anvisade medel ökar med 30,8 miljarder kronor 2021. Ökningen hänförs i huvudsak till bidraget till folkhälsa och sjukvård samt till omställnings- och omsättningsstöden. Statens inkomster minskar med 15,2 miljarder kronor 2021 till följd av förslaget om utökade möjligheter till tillfälligt anstånd med betalningen av skatt. Sammantaget försämrar statens finansiella sparande med 30,4 miljarder kronor 2021, vilket motsvarar 0,6 procent av BNP. Den sammantagna effekten för statens lånebehov är en försvagning med 46 miljarder kronor.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens lagförslag och förslagen till ändrade utgiftsramar och ändrade och nya anslag. Utskottet tillstyrker också förslaget om bemyndigande för kreditgarantier till förmån för små och medelstora företag och den nya beräkningen av statens inkomster för 2021. Motionsyrkandena avstyrks.

Sänkta kostnader för anstånd med skatteinbetalning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag om att sänka den sammantagna räntan som ska betalas vid anstånd med inbetalning av skatt.

Utskottets ställningstagande

Under finanskrisen 2008–2009 infördes tillfälliga anståndsbestämmelser genom lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (se prop. 2008/09:113, bet. 2008/09:SkU27, rskr. 2008/09:175). Möjligheten att bevilja anstånd enligt den lagen var tidsbegränsad, men lagen som sådan var inte tillfällig. Regeringen har med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 och dess konsekvenser föreslagit ändringar i lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Nedan beskrivs relevanta delar i den lagen, med beaktande av de ändringar som trädde i kraft den 30 mars 2020 (se prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU53, rskr. 2019/20:194), den 6 april 2020 (se prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55, rskr. 2019/20:204) och den 1 juni 2020 (se prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276).

Enligt gällande rätt följer av 5 § lagen om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall att den som har beviljats anstånd även ska betala en anståndsavgift, utöver ränta. Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad fr.o.m. den sjunde månaden efter att anstånd beviljats t.o.m. den månad då anståndsbeloppet ska betalas. Någon anståndsavgift tas alltså inte ut under de sex första kalendermånaderna efter

att anstånd beviljats. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån. Anståndsavgiften ska betalas senast den dag då anståndsbeloppet ska vara inbetalt.

Regeringen föreslår i proposition 2020/21:77 att anståndsavgiften i stället ska tas ut fr.o.m. kalendermånaden efter att anstånd beviljats för anstånd som beviljas efter ikraftträdandet. På så sätt kommer anståndsavgift enligt regeringen att tas ut på i huvudsak samma sätt för beslut som fattas efter ikraftträdandet, oavsett om det rör sig om beslut om förlängning av anståndstiden för redan befintliga anstånd, beslut om nya anstånd som avser samma skatter och avgifter som tidigare anstånd eller beslut om anstånd för nya redovisningsperioder. Utan den föreslagna ändringen skulle, enligt regeringen, företag som endast ser ett behov av anstånd för totalt tre redovisningsperioder kunna få ytterligare sex kalendermånader under vilka anståndsavgift inte tas ut, genom att betala tillbaka det beviljade anståndsbeloppet och ansöka om anstånd för tre nya redovisningsperioder. Sådana effekter är enligt regeringen inte önskvärda och ligger inte i linje med intentionerna med bestämmelserna om anståndsavgift.

Utskottet gör följande bedömning. Regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att säkerställa att räntekostnaden för anstånd med skatteinbetalningar sänks för företagen i nivå med den nuvarande regleringen. Det skulle innebära en betydligt lägre kostnad för de företag som fortfarande är i behov av stöd. Det bör riksdagen ge regeringen till känna.

Reservationer

1. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD) och Charlotte Quensel (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Ändringar i statens budget för 2021

=utskottet

Lagstiftning som ligger till grund för ändringar i statens budget

=utskottet

Utvärderingar av regeringens förslag

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3835 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–6 och avslår motion

2020/21:3836 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Möjligheten att bevilja anstånd med inbetalning av skatt är i vissa fall en effektiv åtgärd som ger företag andrum och en möjlighet att få igång verksamheten utan att det innebär en alltför hög kostnad för staten. Det är därför positivt att Skatteverket ges möjlighet att förlänga anståndstiden. Den sammanlagda kreditkostnaden för anstånd blir dock 4,6 procent på årsbasis, vilket är högre än den tidigare kostnaden för uppskjutna skatteinbetalningar på 3,1 procent. Det finns inte skäl till att nu öka företagets kostnader, utan den sammantagna årliga kreditkostnaden bör justeras så att den även i fortsättningen blir 3,1 procent. Vidare bör regeringen utvärdera kravet på återbetalning av uppskjuten skatt. Nuvarande regler riskerar att leda till att en del företag tvingas avveckla sin verksamhet. Företagen bör i stället få möjlighet att under en period om tre år efter att anståndstiden har löpt ut kontinuerligt återbetala den uppskjutna skatten. Regeringen bör också utvärdera kraven på omsättningstapp i omsättningsstödet, omställningsstödet och stödet till handelsbolag. Regeringen föreslår att den sammanlagda nettoomsättningen ska ha minskat med mer än 40 procent under perioden

augusti–oktober och med mer än 30 procent under perioden november–december för att stöd ska betalas ut. Kravet bör i stället vara att den sammanlagda nettoomsättningen ska ha minskat med mer än 30 procent för hela perioden augusti–december.

Riksdagens tillkännagivande från december 2020 innebar en uppmaning om att förlänga antalet dagar i ersättningen till riskgrupper med ytterligare 90 dagar. Det är positivt att regeringen utlovat ytterligare en månad. En utökning av antalet dagar måste ske omgående för att inte orsaka ytterligare glapp i utbetalningarna till riskgrupper. Om pandemin fortfarande pågår och vaccin inte hunnit ges till alla riskgrupper före utgången av april bör regeringen i god tid återkomma med förslag om ytterligare förlängning. Det handlar om en utsatt grupp som redan utsatts för oklara besked, långa väntetider och glapp i utbetalningarna, och det är viktigt att denna bristfälliga hantering inte upprepas.

2. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (KD)

av Jakob Forssmed (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Ändringar i statens budget för 2021

=utskottet

Lagstiftning som ligger till grund för ändringar i statens budget

=utskottet

Utvärderingar av regeringens förslag

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3836 av Jakob Forssmed m.fl. (KD) yrkandena 1–3 och avslår motion

2020/21:3835 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1–6.

Ställningstagande

I propositionen föreslås att ett nytt anslag, 1:26 Stöd till handelsbolag, förs upp på statens budget med 1,57 miljarder kronor. Anslaget får användas för utgifter för ett ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19. Förslaget är ett svar på de utskottsinitiativ som drivits fram av Kristdemokraterna och

Moderaterna i finansutskottet när det gäller mikroföretag som har haft svårt att ta del av flera av företagsstöden. Regeringen införde till slut ett stöd för enskild firma men valde då att exkludera handels- och kommanditbolag, trots att handelsbolag med fysiska personer som delägare till stor del liknar enskilda firmor vad gäller risktagande och personligt betalningsansvar.

Propositionen innehåller även förlängningar av flera andra företagsstöd. Detta är bra och något som Kristdemokraterna efterfrågat, men det är inte tillräckligt. Utöver det som föreslås i propositionen och de utökade ersättningsnivåer i korttidsstödet och omställnings- och omsättningsstöden som regeringen aviserat anser Kristdemokraterna att fler justeringar av företagsstöden behöver göras. Detta är nödvändigt eftersom stödets nuvarande utformning inte säkerställer att de når de värst drabbade verksamheterna tillräckligt bra. Jag menar mot bakgrund av detta att regeringen bör utvärdera utformningen och begränsningarna av utformningen av företagsstöden.

Kristdemokraterna har tidigare kritiserat de sena ansökningstiderna och de långa handläggningstiderna för utbetalning av företagsstöd. Flera av de stöd som nu förlängs kommer inte att gå att söka förrän i februari/mars, och sedan följer långa handläggningstider. Många i grunden livskraftiga företag är nu i sämre skick än i våras och det är därför ännu större fara i dröjsmål. Många företag väntar dessutom ihärdigt på besked om tidigare ansökningar. Varje veckas och månads fördröjning innebär en ökad börda i form av större oro och försämrad likviditet. Kristdemokraterna anser därför att ansöknings- och handläggningstiderna för de förlängda företagsstöden bör utvärderas i enlighet med vad som nämnts ovan.

Propositionen innehåller förslag till förlängd förmånstid för riskgrupper, vilket är ett svar på det tillkännagivande som Kristdemokraterna drivit i socialförsäkringsutskottet och som riksdagen riktat till regeringen om att skyndsamt återkomma med förslag till riksdagen som möjliggör ersättning i form av viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning samt viss tillfällig föräldrapenning t.o.m. mars 2021. Det är bra att förlängningen nu kommer på plats, men Kristdemokraterna vill återigen lyfta behovet av en snabb handläggning i dessa ärenden. Kristdemokraterna har tidigare framfört till regeringen att det är av yttersta vikt att det inte uppstår ett glapp mellan två ersättningsperioder i utbetalningen av ersättning till riskgrupper. Kristdemokraterna anser att ansöknings- och handläggningstiderna för den förlängda riskgruppsersättningen bör utvärderas i enlighet med vad som nämnts ovan.

Särskilda yttranden

1. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (M)

Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Jan Ericson (M) och Mattias Karlsson i Luleå (M) anför:

Budgetpropositionen för 2021 är den mest expansiva budget som en svensk regering någonsin lagt fram, åtminstone sedan 1990-talskrisen. Trots det fanns det inget i den som tog höjd för en förnyad kris i närtid exempelvis på grund av en andra våg i pandemin. Moderaterna förutsåg en allvarligare situation och föreslog därför i vår budgetmotion en mer ansvarsfullt expansiv budget för 2021 jämfört med regeringen. En mindre expansiv budget gjorde att vi kunde bygga upp en krisbuffert på över 20 miljarder kronor för att ha i beredskap om krisen skulle förvärras, vilket den gjorde. Det borde regeringen också ha tänkt på i sin budgetproposition för 2021.

Regeringen föreslog i våras en möjlighet till anstånd med skatteinbetalningar med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 och dess konsekvenser genom ändringar i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (prop. 2019/20:132). Moderaterna initierade samtidigt i riksdagen att en sådan möjlighet till anstånd skulle införas men med tidigare ikraftträdande än regeringens förslag vilket fick majoritet i riksdagen och således trädde lagändringarna i kraft redan den 30 mars 2020.

Regeringen föreslog i proposition 2019/20:132 att den totala räntekostnaden för anstånd, kostnadsräntan tillsammans med anståndsavgiften, skulle komma att utgöra en kostnad om ca 6,6 procent på uppskjutna skattebelopp. Moderaterna ansåg att detta skulle innebära en alltför hög kostnad – en kostnad som riskerade att få till följd att företag som var i behov av anstånd inte skulle ha råd att begära anstånd. I det läget, där konsekvensen riskerade att bli att vissa företag inte skulle ha råd att ta del av statens räddningsåtgärder motionerade Moderaterna om att regeringen skulle få i uppdrag att återkomma till riksdagen med förslag om att ta bort eller sänka räntekostnaden. Moderaternas förslag vann bifall i riksdagen och regeringen fick i uppdrag av riksdagen att återkomma med förslag om sänkt räntekostnad.

Regeringen återkom därför i maj med förslag om vissa anpassningar av regelverket samt en sänkt anståndsavgift. Förslaget innebar att den sammantagna ränte- och avgiftsnivån under anståndstiden sänktes. Anståndsavgiften föreslogs tas ut med 0,2 procent istället för 0,3 procent på beviljat anståndsbelopp fr.o.m. den sjunde kalendermånaden efter att anstånd beviljats. Anståndsavgift föreslogs alltså inte tas ut under de sex första kalendermånaderna efter att anstånd beviljats. Det innebar en halvering av årsräntan.

I regeringens proposition som vi nu har att ta ställning till föreslås att befintliga anstånd ska kunna förlängas, att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder och att anstånd även ska kunna innefatta redovisningsperioder som infaller under oktober–december. Anståndsavgift ska dock tas ut redan från kalendermånaden efter att anstånd beviljats, inga avgiftsfria månader gäller alltså för de företag som enligt de nu föreslagna reglerna begär anstånd. Det blir alltså dyrare för de företag som enligt de nya reglerna begär anstånd med inbetalning av skatt än för de företag som begärt anstånd enligt nuvarande reglering och därmed kunnat ta del av sex månader utan anståndsavgift.

Moderaterna anser, så här långt in i pandemin när arbetslösheten är på den högsta nivån på nästan ett kvarts sekel, att förutsättningar och villkor bör bli bättre och inte sämre för företagen. För att motverka arbetslöshetskrisen är det nu än viktigare att hjälpa företag att ta sig igenom även den sista delen av den akuta krisen. Moderaterna anser därför att det är olyckligt att regeringen i sin proposition gör det dyrare för företagen att begära anstånd med skatteinbetalningar än tidigare genom att anståndsavgiften föreslås tas ut direkt från månaden efter anståndsbeslutet. Vi anser att den avgiftsfria tiden om sex månader bör ligga kvar i 5 § lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Det skulle innebära en betydligt lägre kostnad för de företag som fortfarande är i stort behov av stöd. Det är särskilt viktigt för att undvika uppsägningar i en situation där andra befintliga stöd i många fall dröjer orimligt länge till följd av ökade byråkratiska krav.

Situationen är fortfarande akut och innebär att företag som under en längre tid sett sin verksamhet urholkas eller försvinna behöver stöd, och det fort, då vi ser exempel på exempel på andra krisstöd som inte når fram eller dröjer orimligt länge till följd av ökade byråkratiska krav. Anstånd med skatteinbetalningar är ett av de stöd som fungerat varför det är än viktigare att kostnaden för anstånden inte blir för hög så att redan finansiellt pressade företag inte har råd att ta del av stödet.

I regeringens proposition föreslås också riksdagen ge regeringen ett bemyndigande att ställa ut kreditgarantier på 50 000 000 000 kronor till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige, för lån till i första hand små och medelstora företag. Det innebär en förlängning av den s.k. Företagsakuten som hanteras av Riksgäldskontoret. Av de 100 000 000 000 kronor som bemyndigades för 2020 har enbart 2 500 000 000 kronor nått behövande företag. Det beror på att regeringen för 2020 inte begärde ett undantag från reglerna som säger att de garantier som staten ställer ut fullt ut ska finansieras av avgifter. I rådande ekonomiska läge, där syftet uttryckligen är att stödja företag med problem för att undvika uppsägningar och konkurser, är det en högst olämplig utformning. Detta påpekade Moderaterna redan i mars 2020 och vi varnade för att Företagsakuten inte skulle användas. Tyvärr fick vi rätt.

Desto mer anmärkningsvärt är det att regeringen, trots att vi nu har facit, inte väljer att göra Företagsakuten mer träffsäker. Moderaterna anser därför att regeringen borde ha föreslagit för riksdagen, enligt 6 kap. 4 § budgetlagen

(2011:203), att besluta om att avgifterna endast ska täcka hälften av den risk som lånet förväntas innebära. Därmed skulle fler företag ha haft möjlighet att få lån och fler företag haft möjlighet att överleva och behålla sina anställda. På sikt innebär det både en samhällsekonomisk och en statsfinansiell vinst, men på kort sikt innebär förstås subventioner av detta slag en statsfinansiell kostnad. Moderaterna anser vidare att regeringen som en följd av att avgifterna sänks, i enlighet med 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203), borde ha föreslagit för riksdagen att uppföra ett anslag på statens budget för att finansiera den ökade risk som staten därmed tar. Dessa kostnader bör ses som en del av det samlade stödet till företagssektorn med anledning av coronakrisen. För att ytterligare underlätta för företag att överleva den akuta krisen anser Moderaterna också att garantierna bör omfatta 90 procent av lånebeloppet, inte 70 procent som regeringen föreslår. På kort sikt skulle det öka statens kostnader och risk, men på sikt skulle det också få en positiv effekt på samhällsekonomin när färre företag och branscher slås ut.

Resebranschen är en av de branscher som drabbats hårdast av coronapandemin, genom reseavrådan och begränsningar som i praktiken gett hela sektorn näringsförbud. Stödet till resebranschen i Sverige har dröjt alldeles för länge. Redan våren 2020 tog vi moderater initiativ till att inrätta en resegarantifond, efter inspiration från Danmark. Regeringspartierna avfärdade initiativet, med hänvisning till att arbete redan pågick i Regeringskansliet. Nu, mer än nio månader senare, föreslås sent omsider researrangörslån, men utformningen riskerar att snedvrída konkurrensen. Bara de företag i resebranschen som underlåtit att följa lagen, och inte betalat tillbaka pengarna till resenärerna, föreslås få möjlighet att åtnjuta stödet. Det skickar helt fel signaler. Även företag som löst återbetalningarna bör ha rätt att söka lån om de kan visa att underleverantörer inte gjort sina återbetalningar. Samtidigt som Sveriges regering dragit fötterna efter sig har våra nordiska grannländer hanterat frågan skyndsamt. Sveriges passivitet gynnar researrangörer i andra länder, där det finns garantilösningar på plats, vilket i förlängningen hotar svenska jobb.

Vi ställer oss dock sammantaget bakom regeringens förslag men kommer att närmare analysera särskilt hur de ökade kostnaderna för att begära anstånd med skattebetalningar tas emot av företagen. Pandemin är långt ifrån över och vi är inne i en djup lågkonjunktur. Jobben måste värnas, och om det är nödvändigt för företagens överlevnad så här i slutet av pandemin utesluter vi moderater inte att vi tar nya initiativ.

2. Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset, punkt 1 (V)

Ulla Andersson (V) anför:

I propositionen lämnas förslag om en fortsatt möjlighet för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om

undantag från begränsningen av företagares möjlighet att få arbetslöshetsersättning vid upprepade uppehåll i näringsverksamheten, den s.k. femårsregeln. Propositionen innehåller också förslag om att anståndstiden för s.k. tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt efter ansökan ska kunna förlängas med som längst ett år och att anstånd ska kunna beviljas för fler redovisningsperioder. Propositionen innehåller dessutom förslag till ändringar i statens budget för 2021. Bland annat föreslås att medel tillförs för nya och utökade stöd till företag samt för åtgärder som rör fortsatt testning för och vaccinering mot covid-19.

En förlängning av omställningsstödet respektive omsättningsstödet för enskilda näringsidkare har tidigare aviserats, och i propositionen avsätts därför medel för perioden augusti–december 2020. Vänsterpartiets principiella ståndpunkt är att stöden från början borde ha utformats som lån med mycket förmånlig ränta. Detta förslag avlogs dock. Då omställningsstödet infördes menade Vänsterpartiet att även enskilda näringsidkare borde ha ett liknande stöd. Vänsterpartiet har därför varit med och drivit igenom omsättningsstödet. I nuläget är det rimligt att använda de stöd som finns då regelverk redan är på plats och behoven av stöd är stora.

I propositionen tillförs anslaget 1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser (utg.omr. 22) 174 miljoner kronor. Vänsterpartiet vill framhålla att det är viktigt att värna god beredskap och ambulansflyg liksom de flygplatser dit staten har upphandlad trafik. Vi vill däremot inte att staten ska finansiera allmän drift av kommunala och privata flygplatser. Vi vill därför att regeringen återkommer med ett reviderat förslag som endast finansierar stöd för allmän beredskap vid landets beredskapsflygplatser, inklusive ambulansflygverksamhet, samt flygplatser dit staten har upphandlade flyglinjer.

Propositionen innehåller också förslag om en ökning av anslaget 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. (utg.omr. 10). Ökningen syftar till att möjliggöra regeringsbeslut om en ny förordning om viss sjukpenning i förebyggande syfte och viss smittbärrpenning med anledning av sjukdomen covid-19, med giltighetstid t.o.m. den 30 april 2021. Förordningen ger möjlighet för personer som tillhör en riskgrupp och inte har möjlighet att arbeta hemifrån att få ersättning under perioden de inte kan arbeta. Vänsterpartiet välkomnar att regeringen förlänger giltighetstiden för förordningen men är mycket kritiskt till hur regeringen har hanterat denna fråga genom hela pandemin. Det tog orimligt lång tid innan förordningen först kom på plats. Vid de två förlängningar av förordningens giltighetstid som genomförts har det uppstått ett glapp då de berörda stått utan ersättning, trots att Vänsterpartiet och flera andra partier påpekat vikten av att regeringen agerar i god tid. Regeringens agerande har lett till ekonomiskt och psykiskt lidande för de som drabbats.

Vänsterpartiet välkomnar överlag regeringens förslag, men vi efterfrågar ett mer balanserat svar på den ekonomiska krisen. Det är inte hållbart att ge stöd till näringslivet på hundratals miljarder kronor samtidigt som sjukvården, äldreomsorgen och Arbetsförmedlingen går på knäna. Många hushåll har

drabbats hårt av krisen i spåren av ökad arbetslöshet och med extrajobb som kanske har försvunnit. Vänsterpartiet har lagt fram, och kommer att lägga fram, en rad förslag för att stärka hushållens ekonomi, stärka välfärden och pressa ned arbetslösheten. Krispolitiken får inte bidra till ökade klyftor utan bör utformas så att den bidrar till ett robustare och starkare samhälle. Vi menar också att det är viktigt att i framtiden, när förutsättningarna förbättrats och stabiliserats, se till att en del av de omfattande företagsstöden betalas tillbaka i någon form, t.ex. genom höjd bolagsskatt.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:77 Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.1 och 4).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (avsnitt 2.2 och 4).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall (avsnitt 2.3 och 5).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd (avsnitt 2.4).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ställa ut kreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 50 000 000 000 kronor till kreditinstitut som bedriver verksamhet i Sverige, för lån till i första hand små och medelstora företag som har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige och som på grund av spridningen av sjukdomen covid-19 fått ekonomiska svårigheter, men i övrigt bedöms vara livskraftiga (avsnitt 7.2).
6. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2021 (avsnitt 7.1 och tabell 7.1).
7. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt tabell 1.1.

Följdmotionerna

2020/21:3835 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera ändringarna i 5 § lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera återbetalningen av anstånd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera kraven på omsättningstapp för omsättningsstöd och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera kraven på omsättningstapp för omställningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera kraven på omsättningstapp för stöd till handelsbolag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera antalet dagar för utbetalning av ersättning till riskgrupper och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3836 av Jakob Forssmed m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera utformningen av företagsstöden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera ansöknings- och handläggningstiderna för de förlängda företagsstöden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera ansöknings- och handläggningstiderna för ersättning till riskgrupper och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar och nya och ändrade anslag 2021

**Tabell 1 Specifikation av ändrade utgiftsramar och nya och
ändrade anslag 2021**

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
1 Rikets styrelse	15 907 564	227 000	16 134 564
5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 450 489	227 000	3 677 489
3 Skatt, tull och exekution	12 413 921	120 000	12 533 921
1:1 Skatteverket	8 023 985	120 000	8 143 985
6 Försvar och samhällets krisberedskap	71 153 370	89 000	71 242 370
2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 435 898	89 000	1 524 898
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101 941 904	13 275 000	115 216 904
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826 486	13 270 000	30 096 486
4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	782 514	5 000	787 514
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 410 400	400 000	98 810 400
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 798 912	400 000	38 198 912
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	105 724 319	46 000	105 770 319
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	52 882 733	-98 000	52 784 733
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	11 738 323	-7 000	11 731 323
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	4 843 289	151 000	4 994 289
16 Utbildning och universitetsforskning	92 077 789	100 000	92 177 789
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 995 846	100 000	7 095 846
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 578 679	6 000	5 584 679
1:4 Boverket	342 583	6 000	348 583

Utgiftsområde/Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
22 Kommunikationer	73 916 227	174 000	74 090 227
1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser	88 013	174 000	262 013
24 Näringsliv	15 355 253	16 349 000	31 704 253
1:23 Stöd till enskilda näringsidkare	1 500 000	5 100 000	6 600 000
1:24 Omställningsstöd	2 000 000	9 000 000	11 000 000
1:25 Researrangörslån	0	679 000	679 000
1:26 Stöd till handelsbolag	0	1 570 000	1 570 000
Summa anslagsförändring på ändringsbudget		30 786 000	

Tabell 2 Ändrad beräkning av inkomster för 2021

Tusental kronor

Inkomsttitel	Godkänd beräkning	Ny beräkning	Bruttoeffekt av åtgärd på inkomstsidan
1612 Restförda skatter, företag	-3 726 477	-4 896 477	-1 170 000
1931 Anstånd	36 000 000	21 000 000	-15 000 000
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	1 180 074	2 130 074	950 000

BILAGA 3

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 och 35 a §§ samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 § första och andra styckena och 35 a § samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla, och

2. undantag från bestämmelsen i 35 § tredje stycket.

Denna lag träder i kraft den 22 februari 2021.

¹ Senaste lydelse 2020:219.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.1

Föreslagen lydelse

36 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om

1. när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 § första och andra styckena och 35 a § samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla, och

2. undantag från bestämmelsen i 35 § tredje stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om *när en företagare ska anses som arbetslös i andra fall än som anges i 35 och 35 a §§ samt om de villkor för fastställande av och rätt till arbetslöshetsersättning som i sådana fall ska gälla.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

¹ Senaste lydelse 2021:000.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall¹

dels att 5 a § ska upphöra att gälla,

dels att 1, 1 a, 2 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–september 2020 med inbetalning av

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 7 a, 11–15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd för redovisningsperioder som infaller under januari–december 2020 med inbetalning av

1. avdragen skatt och arbetsgivaravgifter som ska redovisas i en arbetsgivardeklaration enligt 26 kap. 19 § 1 skatteförfarandelagen, och

2. mervärdesskatt som ska redovisas i en sådan deklaration som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen, och vars redovisningsperiod är en kalendermånad eller ett kalenderkvartal enligt 26 kap. 10 och 11 §§ samma lag.

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst *tre* redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst *en redovisningsperiod* om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 12 november 2021. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Anstånd enligt första stycket 1 respektive 2 får beviljas för högst *sex* redovisningsperioder vardera om redovisningsperioden är en kalendermånad. Anstånd enligt första stycket 2 får dock beviljas för högst *två redovisningsperioder* om redovisningsperioden är ett kalenderkvartal.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 12 februari 2022. *Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år.* Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

¹ Senaste lydelse av 5 a § 2020:377.

² Senaste lydelse 2020:206.

1 a §³

Skatteverket får efter ansökan i andra fall än som avses i 63 kap. 3–5, 7, 13, 15 och 23 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) bevilja anstånd med inbetalning av mervärdesskatt, om

1. mervärdesskatten ska redovisas i en sådan deklARATION som avses i 26 kap. 5 § skatteförfarandelagen,

2. redovisningsperioden för mervärdesskatten är ett beskattningsår enligt 26 kap. 11 § samma lag, och

3. deklARATIONEN för mervärdesskatten ska ha kommit in till Skatteverket under perioden 27 december 2019–17 januari 2021 enligt 26 kap. 33, 33 a eller 33 b § samma lag.

3. deklARATIONEN för mervärdesskatten ska ha kommit in till Skatteverket under perioden 27 december 2019–17 januari 2022 enligt 26 kap. 33, 33 a eller 33 b § samma lag.

Anstånd får beviljas för högst en redovisningsperiod.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2022. Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

Anståndstiden får bestämmas till längst ett år, dock längst till och med den 17 januari 2023. *Anståndstiden får efter ansökan förlängas med som längst ett år.* Anståndsbeloppet ska betalas senast den förfallodag enligt 62 kap. 9 § första stycket skatteförfarandelagen som infaller närmast efter det att anståndstiden upphör.

2 §⁴

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det.

Anstånd enligt 1 eller 1 a § ska beviljas om inte särskilda skäl talar emot det. *Detsamma gäller förlängning av anståndstiden enligt 1 § tredje stycket eller 1 a § tredje stycket.*

5 §⁵

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med den sjunde månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 §

Utöver ränta enligt 4 § ska den som har beviljats anstånd enligt 1 eller 1 a § betala en avgift (anståndsavgift). Anståndsavgiften tas ut med 0,2 procent på beviljat anståndsbelopp per kalendermånad från och med månaden efter att anstånd beviljats till och med den månad då anståndsbeloppet ska betalas enligt 1 § tredje stycket

³ Senaste lydelse 2020:206.

⁴ Senaste lydelse 2020:206.

⁵ Senaste lydelse 2020:377.

tredje stycket respektive 1 a § respektive 1 a § tredje stycket. Om tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften sättas ned i motsvarande mån.

Anståndsavgiften ska betalas senast den förfallodag som avses i 1 § tredje stycket respektive 1 a § tredje stycket. Om anståndet har återkallats enligt 3 §, ska anståndsavgiften betalas senast den förfallodag som avses i den bestämmelsen.

Anståndsavgiften ska vid tillämpning av inkomstskattelagen (1999:1229) behandlas som ränta enligt 65 kap. 7 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

-
1. Denna lag träder i kraft den 5 februari 2021.
 2. För ansökningar som har lämnats in före ikraftträdandet och som avser anstånd enligt 1 eller 1 a § i den äldre lydelsen gäller 5 § i den äldre lydelsen.
 3. Den upphävda 5 a § gäller dock fortfarande för ansökningar om nya anstånd som har lämnats in före ikraftträdandet.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2020:548) om omställningsstöd

Härigenom föreskrivs att 33 § lagen (2020:548) om omställningsstöd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

En fordran som avses i 31 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

En fordran som avses i 32 § får utmätas trots att den inte får överlåtas. Utmätning får dock göras först efter att Kronofogdemyndigheten har fått tillfälle att ta fordran i anspråk enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Bestämmelserna i 5 kap. 1–3 §§ utsökningsbalken tillämpas inte vid utmätning av en fordran på omställningsstöd som ska betalas.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.